

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Quam vtilis in Gallijs, n. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

Laeta vobis est & iucunda mea promotio; sed ex hac quantamcunque latitiae causam habetis, eò magis vos omnes quibus ego tam carus sum, nouo vinculo tenemini amoris & gratitudinis erga Societatem vniuersam; nominatim vero erga antiquum nostrum & singulariter bonum Patrem, & praecipuum cooperatorem; proximè enim sub Caelo, Pater *Personius* fecit me Cardinalem. Tum redeuntem ex Lusitania morbus oppressit in Cantabria; detinuitq; Bilbai hyberno tempore. Hyeme exacta reuersus in Gallias, Rhotomagum plerunq; confedit, atque tum Seminario Augiensi promouendo, tum libris edendis, tum aliis tractandis negotiis quæ ad fidem Religionemq; amplificandam facerent, quæ poterat opera studioque incubuit. Quam vero necessaria quamque utilis fuerit eius in Gallias diuturnior commoratio ex ipsiusmet literis Parisijs (quò per interualla excurrerat) ad Rectorem Collegij Anglorum de vrbe scriptis poterit amicus lector doceri, quæ sic habent.

VI. Iam ante intellexisse arbitror Vestram Reuerentiam, Superiorum me iussu his in locis ad tempus fuisse; cum propter negotia quædam commodius expedienda, tum nè mea præsentia, inimicis odiosissima, amicis existeret grauioris causa pressuræ. Id enim sentiebant Catholici plerique cediendum esse aliquantulum tempori, nec tam voluntati meæ satisfaciendum proprioque desiderio, quam re ipsa causæ vniuersalis emolumento seruiendum. Cum ergo nuper in Angliæ res essent perturbatissimæ, & furiosa quædam hæreticorum violentia tantum praualeret vt media quædam nostra & instrumenta præcipua, quibus causa Dei promouebatur interciperentur, eoque processisset furoris æstus, vt omnia sulque deque verterentur, mei vnius quærendi causa, quod (præter molestiam quæ omnibus inferebatur) fuit etiam fratribus meis & compresbyteris periculolum, qui sapissimè capiebantur dum ego quærerer; visum fuit in has me partes vicinas ad tempus recipere, vbi cum aliis minus molestus & periculolus, tum causæ seu æquè necessarius seu forte vtilior esse possem. Itaque eâ sum hic conditione modò vt licet in Angliâ non sim Anglicana tamen cogitem tractemque quotidie; nihilque magis expecto seu expeto, quam vt quamprimum liceat per eorum bonam veniam in Angliam reuerti quorum hic seu desiderio, iudicioque, seu imperio retineor. Interim cursum nostrum prosequimur ex his locis, nec vnquam mirabilior quam modo prouentus. Vix est credibile quod narrant nostri de augmento Catholicorum hoc vltimo anno, posteaquam libros quosdam legerunt de rebus spiritualibus scriptos, Sacraque Scripturas Catholicè in nostrum idioma conuersas atque interpretatas. Rerum intelligentes viros prudentesque constanter affirmantes audio existimare se, Catholicos esse modò duplo plures in Angliâ quam ante annum fuerint; hoc quam sit probabile ex eo conijci poterit, quod ex duobus Sacerdotibus receter huc ex Angliâ negotiorum causa missis alter testatus sit, se quatuor Sacerdotes non esse qui in vna sola Prouincia (quæ Hamptonia dicitur) plusquam quadringentos reducerunt ad Ecclesiæ gremium post vltimum festum Paschatis.

1583.
Epistola ad
Dominum
Thomam
Bayl. y.

Quam vtilis
lis Personius
in Gallijs.

1583.

Hinc quamuis in dies ex Seminarijs multi in Angliam ingrediuntur Sacerdotes, adhuc tamen queruntur in Prouincijs particularibus deesse Sacerdotes, præcipuè autem plures de Societate petunt; qua de re ad Reuerendum nostrum Patrem Generalem Dominus *Alanus* & ego iam scripsimus, & inluper rogamus Vestram Reuerentiam vt in hac petitione nostra nos adiuuet. Sex illi ultimi Martyres, hoc est, Kirkamus, Lazius, Hartus, Ionsonus, Thirkellus, & Labornius, qui Superioribus mensibus Eboraci sunt passi, mirabile dederunt fidei incrementum; postque eorum gloriosissimam mortem, non est tantopere in corpora vitalque læuitum; sed in bona, fortunas, possessionesque Catholicorum multo crudelius quàm vnquam; Sacerdotes capti non torquentur equuleo aut occiduntur vt antea; tenentur solum inclusi: quo fit vt claustrorum numerus vehementer sit auctus in multis carceribus, V. G. In Castro Hullensi sunt triginta: In equitis Martij Sede Londini viginti sex Sacerdotes: Qui iuuante Deo fere quotidie lacrum faciunt omnes, atque sanè Dei Prouidentia fit vt isti Sacerdotes carceribus inclusi vtiliores nobis nonnunquam sint quàm si essent liberi; ad hos enim cum certi constantisque in eodem loco sint, multi possunt accedere qui alios Sacerdotes reperire non possunt. Deinde etiam cum semper Londini sint, seu in alijs magnis Ciuitatibus aptiores sunt ad transigenda negotia in illis Ciuitatibus, quàm alij qui tot amicos in illis locis non habent, aut si habent vti illis tam audacter non præsumunt, quàm iam incarceratis, nè incidant in pericula quæ incarcerati amplius non timent. Præterea cum iuuentus Anglicana propter Hæresis licentiam in multa vitia & peccata incurrat, atque propterea non rarò à Magistratu in Carceres conijciantur, mirum est quantum boni capiunt ex consuetudine & conuersatione cum Presbyteris; plus enim sæpe ex illa schola vnus mensis spatio addiscunt virtutis, moderationis, atque disciplinæ quàm multis annis in libertate didicissent. His de causis, & alijs, aduersarij nostri non tam libenter modo Sacerdotes capiunt: Imo existimantur esse qui vellent omnes liberos, si honestè & cum honore suo possent illos carceribus extrudere. Propter quam etiam causam irasci solent iam Hæretici cum aliqui se facilè Sacerdotes fatentur; sic fuit nuper Lomaxius vester secreto reprehensus à Magistratu, quod comprehensus in portu ad primam Magistratus vocè simpliciter est factus se esse Presbyterum, ex qua eius non necessaria cōfessione coacti fuerunt Carceribus illum mandare: De multitudine Iuuenum qui quotidie ad nos ex vniuersitatibus Anglicanis alijsque, bonis scholis confugiunt, non est opus orationem longam texere; iam scio audistis ex literis Domini *Alani*, & sentietis efficacius ex illo magno numero aptissimorum scholarium qui hac missione ad vos veniunt, quorum nonnulli recenter ex Anglia venerunt, & gradus literarios in vniuersitatibus acceperunt, statumque rerum Anglicarum abundantissimè & facerissimè vobis narrabunt. Hoc tantum dicam, numerum aduentantium esse tam magnum, vt licet gaudij materiam spemque magnam præbeat quod Deus tot talesque sua gratia ex Sodoma eijciat, tamen ita Dominum *Alanum* sumptibus

sumptibus opprimunt partim qui Rhemis degunt, partim qui iter ad vos suscipiunt, vt nisi Deus mirabiliter iuuet nullo modo perferri tanti sumptus possint. Huc etiam accedit quod in dies fere ex Anglia nobiles quidam viri refugunt cum vxoribus & liberis, vt crudelissimum impetum perlecutionis vitent. Qui omnes ad *Alani* auxilium tanquam ad communem Patrem recurrunt; ex quo exultimare Reuerentia Vestra potest, & quanto animo & quanto thesauro illi viro opus est ad tam multas & tam varias expensas sustinendas.

Puritanorum furor tantus esse iam cepit contra Calvinistas mitiores in Anglia, vt ipsi Calvinistæ aliquando nobiscum mitius agere cogantur. Res enim plane ad arma spectare videtur, nisi quod timeamus omnem vim Calvinistarum citò transire in factionem Puritanorum, qui nobis multo immaniores sunt hostes quam Calvinistæ. Audistis opinor de tribus libris recentere editis à Puritanis contra Reginam, & omnes Calvinistas, (quos libros hic habemus) & eorum postremus, cuius titulus est, *Postulatio Reformationis sine dilatione*, penitus rebellionem manifestam minatur. Propter quem librum strangularunt nuper in publico duos Puritanos in Prouincia Suffolciæ, cum ingenti murmuratione reliquorum omnium eiusdem sectæ. Catholici ex alia parte dimicant fortiter pro sua fide; queruntur enim cum libris scriptis, tum etiam sermone se solos plecti & vexari, cum boni & fideles subditi sint: Puritanos vero, qui manifestè se produnt Reginæ inimicos, liberos esse ab omni vexatione. Hoc regni consiliarij audiunt, dissimulant tamen quia maxima ex parte & ipsi Puritani sunt: Vellent nihilominus nonnullos Catholicos liberare si possent aliquo prætextu bono, saluo honore suo; maxime si Catholici vellent in re aliqua seu minima illis conformari; vnde nuperrimè obtulerunt hanc conditionem viro cuidam pernobili docto, & prudenti, quem iamdiu pessimè tractauerant, videlicet, se illum statim liberaturos carere, omnesque pecuniarias multationes, quæ erant grauissimæ, remissuros, si vnâ illis solam rem promitteret; quam cum ille peteret quænam esset, non est (inquiunt illi) vt abiures Pontificem, seu ad Ecclesiam nostram venias; hæc enim scimus te non facturum; sed tantum Regina vult vt promittas te nullum Iesuitam aut Presbiterum ex recentioribus, quos Seminaria illa proditoria Pontificis huc emittunt, te esse domo tua recepturum. Quibus ille. " Si aliquem, inquit, mihi ex Societate, seu ex alijs Seminarijs designaueritis, qui prodicionem aliquam in Patriam fecerit, aut aliquod aliud delictum ob quod hostis Reipublicæ dici aut haberi debeat, ego illum domo mea non recipiam; Sed in genere, vt ego promittam me illos omnes viros domo mea excludendum, quos mihi mea Religio tanquam præcipuos Dei seruos proponit, facere non possum, nec audeo, etsi summum mihi mortis periculum instaret ne grauem in me Diuini Iudicij iracundiam concitarem. Quo responso licet primò irati; postea ira tamen sunt commoti, vt illum virum nobilissimum æquiori multo conditione carcere laxarint; licet omnino il-

Hæreticorum & Catholicorum discrepantia studia,

Memorabilis constantia viri Catholicici.